

Α. Παράδειγμα σχηματισμού ενεργητικού και μέσου αορίστου Β'

Πολλά ρήματα σχηματίζουν ενεργητικό και μέσο αόριστο σύμφωνα με τις καταλήξεις του αντίστοιχου παρατατικού στην οριστική και του αντίστοιχου ενεστώτα στις άλλες εγκλίσεις καθώς και στο απαρέμφατο και τη μετοχή. Ο αόριστος αυτός ονομάζεται (ενεργητικός ή μέσος) **αόριστος δεύτερος**.

α) Ενεργητικός αόριστος β': ἔπαθον(< ρ. πάσχω).					
Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
ἔ-παθ-ον	πάθ-ω	πάθ-οιμι	-	παθ-εῖν	παθ-ών παθ-οῦσα παθ-ὸν
ἔ-παθ-ες	πάθ-ης	πάθ-οις	πάθ-ε		
ἔ-παθ-ε	πάθ-η	πάθ-οι	παθ-έτω		
ἐ-πάθ-ομεν	πάθ-ωμεν	πάθ-οιμεν	-		
ἐ-πάθ-ετε	πάθ-ητε	πάθ-οιτε	πάθ-ετε		
ἔ-παθ-ον	πάθ-ωσι	πάθ-οιεν	παθ-όντων		

β) Μέσος αόριστος β': ἐλαβόμην (< ρ. λαμβάνω).					
Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
ἐ-λαβ-όμην	λάβ-ωμαι	λαβ-οίμην	-	λαβ-έσθαι	λαβ-όμενος λαβ-ομένη λαβ-όμενον
ἐ-λάβ-ου	λάβ-η	λάβ-οιο	λαβ-οῦ		
ἐ-λάβ-ετο	λάβ-ηται	λάβ-οιτο	λαβ-έσθω		
ἐ-λαβ-όμεθα	λαβ-ώμεθα	λαβ-οίμεθα	-		
ἐ-λάβ-εσθε	λάβ-ησθε	λάβ-οισθε	λάβ-εσθε		
ἐ-λάβ-οντο	λάβ-ωνται	λάβ-οιντο	λαβ-έσθων		

Β. Κανόνες τονισμού

α) Στον ενεργητικό αόριστο β':

1. Το απαρέμφατο και η μετοχή στο αρσενικό και ουδέτερο γένος των απλών και των σύνθετων ρημάτων **τονίζονται πάντοτε στη λήγουσα** (σε αντίθεση με τους ονοματικούς τύπους του ενεστώτα). Το απαρέμφατο παίρνει περισπωμένη και η μετοχή οξεΐα.

π.χ.: βαλεῖν, εἰπεῖν, καταβαλεῖν, ἀπειπεῖν και
βαλών, καταβαλόν, εἰπών, ἀπειπόν.

Αλλά το **θηλυκό της μετοχής** τονίζεται στην **παραλήγουσα** και παίρνει περισπωμένη.

π.χ.: βαλοῦσα, εἰποῦσα.

2. α) Το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' των ρημάτων ἔρχομαι, εὐρίσκω, λαμβάνω, λέγω και ὄρω, όταν είναι απλό, τονίζεται στη λήγουσα:
ἐλθέ, εὐρέ, λαβέ, εἰπέ, ἰδέ.
Όταν όμως είναι **σύνθετο**, ο τόνος ανεβαίνει.

π.χ.: ἄπελθε, ἄνευρε, παράλαβε, πρόσειπε, πάριδε.

β) Ομοίως, όλα τα σύνθετα ρήματα ανεβάζουν τον τόνο στο β' ενικό και πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής.

Π.χ.: βάλε - παράβαλε, πείσε - μετάπεισε.

3. Ο αόριστος β' ἔσχον ανεβάζει τον τόνο στην υποτακτική, ευκτική και προστακτική όταν είναι **σύνθετος** και εφόσον το επιτρέπει η λήγουσα:

σχῶ, σχῆς, σχῆ κ.λπ. → παράσχω, παράσχης, παράσχη κ.λπ.

σχές, σχέτω κ.λπ. → παράσχες, παρασχέτω κ.λπ.

σχοίην, schoίης, schoίη κ.λπ. → παράσχοιμι, παράσχοις, παράσχοι κ.λπ.

Παρατήρηση: Ο αόριστος β' του ρήματος ἔχω, όταν είναι απλός (ἔσχον), σχηματίζει ευκτική **σχοίην**.

Όταν, όμως, είναι σύνθετος (παρέσχον) σχηματίζει ευκτική: **σχοίμι**. Π.χ.: παράσχοιμι.

β) Στο μέσο αόριστο β':

1. Το **απαρέμφατο** του μέσου αορίστου β' των απλών και των σύνθετων ρημάτων τονίζεται πάντα στην **παραλήγουσα**.

π.χ.: βαλέσθαι, ἐπιλαθέσθαι.

2. Το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής των απλών και σύνθετων ρημάτων τονίζεται κανονικά στη λήγουσα και περισπάται.

π.χ.: βαλοῦ, αντιλαβοῦ.

Όταν όμως ο τύπος της προστακτικής είναι μονοσύλλαβος και σύνθετος με δυσύλλαβη πρόθεση, ανεβάζει τον τόνο στο β' πρόσωπο ενικού και πληθυντικού.

π.χ.: (ρ. ἔχομαι) ἐσχόμεν: σχοῦ → **παράσχου**,

(ρ. ἔπομαι) ἐσπόμεν: σποῦ → **ἐπίσπου**.

3. Όταν ο τύπος της προστακτικής είναι μονοσύλλαβος και σύνθετος με μονοσύλλαβη πρόθεση διατηρεί τον τόνο στη λήγουσα:

(ρ. ἔχομαι) ἐσχόμεν:

σχοῦ → **προσχοῦ**.

4. Τα ρήματα ἔχω και ἔπομαι, όταν είναι σύνθετα με πρόθεση, ανεβάζουν τον τόνο στην υποτακτική και ευκτική τού μέσου αορίστου β', όταν το επιτρέπει η λήγουσα.

Π.χ.: σχῶμαι, σχῆ, σχῆται κ.λπ. → παράσχωμαι, παράσχη, παράσχηται κ.λπ.

σχοίμην, schoίο, schoίτο κ.λπ. → παρασχοίμην, παράσχοιο, παράσχοιτο κ.λπ.

σπῶμαι, σπῆ, σπῆται κ.λπ. → ἐπίσπωμαι, ἐπίσπη, ἐπίσπηται κ.λπ.

σποίμην, spoίο, spoίτο κ.λπ. → ἐπισποίμην, ἐπίσποιο, ἐπίσποιτο κ.λπ.

Γ. Πίνακας ενδεικτικού σχηματισμού του αορίστου β' ορισμένων εύχρηστων ρημάτων

ρ. ἄγω

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή

α' ενικό β' ενικό	ἤγαγον ἤγαγε	ἀγάγω ἀγάγη	ἀγάγοιμι ἀγάγοις	- ἄγαγε	ἀγαγεῖν	ἀγαγών ἀγαγοῦσα ἀγαγόν
ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ἤγαγόμην ἤγαγου	ἀγάγωμαι ἀγάγη	ἀγαγοίμην ἀγάγοιο	- ἀγαγοῦ	ἀγαγέσθαι	ἀγαγόμενος ἀγαγομένη ἀγαγόμενον

ρ. αἰρῶ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	εἶλον εἶλες	ἔλω ἔλης	ἔλομι ἔλοις	- ἔλε	ἐλεῖν	ἐλὼν ἐλοῦσα ἐλὼν
ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	εἰλόμην εἴλου	ἔλωμαι ἔλη	ἐλοίμην ἐλοιο	- ἐλοῦ	ἐλέσθαι	ἐλόμενος ἐλομένη ἐλόμενον

ρ. ἔπομαι

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ἐσπόμην ἐσπου	(ἐπι)-σπῶμαι (ἐπι)-σπη	(ἐπι)-σποίμην (ἐπι)-σποιο	- (ἐπι)-σπου	(ἐπι)-σπέσθαι	(ἐπι)-σπόμενος (ἐπι)-σπομένη (ἐπι)-σπόμενον

ρ. ἐρωτάω -ῶ

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ἠρόμην ἠρου	ἔρωμαι ἔρη	ἐροίμην ἔροιο	- ἐροῦ	ἐρέσθαι	ἐρόμενος ἐρομένη ἐρόμενον

Παρατήρηση:

1. Το ρήμα ἐρωτάω -ῶ έχει μέσο αόριστο β' ἠρόμην με ενεργητική σημασία αλλά και αόριστο α' ἠρώτησα.

ρ. ἔχω

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
--------------------------------	--	--	--	--	--	--

	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ἔσχον ἔσχες	σχῶ σχῆς	σχοίην σχοίης	- σχές	σχεῖν	σχών σχοῦσα σχόν
ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ἔσχομην ἔσχου	σχῶμαι σχῆ	σχοίμην σχοῖο	- σχοῦ	σχεσθαι	σχόμενος σχομένη σχόμενον

ρ. παρέχω

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	παρέσχον παρέσχες	παράσχω παράσχεις	παράσχοιμι παράσχοις	- παράσχες	παρασχεῖν	παρασχών παρασχοῦσα παρασχόν
ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	παρεσχομην παρέσχου	παράσχωμαι παράσχει	παρασχοίμην παράσχοιο	- παράσχου	παρασχεσθαι	παρασχόμενος παρασχομένη παρασχόμενον

ρ. λέγω

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	εἶπον εἶπες	εἶπω εἶπης	εἶπομι εἶποις	- εἶπέ	εἶπεῖν	εἰπών εἰποῦσα εἰπόν

ρ. ὀλλυμαι

ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ὀλόμην ὄλου	ὀλωμαι ὄλη	ὀλοίμην ὄλοιο	- ὄλου	ὀλέσθαι	ὀλόμενος ὀλομένη ὀλόμενον

ρ. ὀράω -ῶ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή

α' ενικό β' ενικό	εἶδον εἶδες	ἴδω ἴδης	ἴδοιμι ἴδοις	- ιδεῖ	ιδεῖν	ιδῶν ιδούσα ιδόν
ΜΕΣΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	εἰδόμην εἶδου	ἴδωμαι ἴδη	ἰδοίμην ἴδοιο	- ἰδοῦ	ιδέσθαι	ιδόμενος ιδομένη ιδόμενον

ρ. ὀφλισκάνω

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ᾠφλον ᾠφλες	ὀφλω ὀφλης	ὀφλοιμι ὀφλοισ	-	ὀφλεῖν	ὀφλῶν ὀφλοῦσα ὀφλόν

ρ. φέρω

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'						
	Οριστική	Υποτακτική	Ευκτική	Προστακτική	Απαρέμφατο	Μετοχή
α' ενικό β' ενικό	ἤνεγκον ἤνεγκες	ἐνέγκω ἐνέγκης	ἐνέγκοιμι ἐνέγκοις	- ἐνεγκε	ἐνεγκεῖν	ἐνεγκῶν ἐνεγκούσα ἐνεγκόν

Δ. Πίνακας των συνηθέστερων ρημάτων της Α' συζυγίας με ενεργητικό και μέσο αόριστο β'

ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ Β'
ἄγω	ἤγαγον
ἄγομαι	ἤγαγόμην
αἰρῶ	εἶλον
αἰροῦμαι	εἰλόμην
αἰσθάνομαι (αποθ.)	ἤσθόμην
ἀμαρτάνω	ἤμαρτον
ἀνέχομαι	ἤνεσχόμην
ἀπαγορεύω	ἀπεῖπον

ἀπόλλυμαι	ἀπωλόμην
ἀφικνοῦμαι (αποθ.)	ἀφικόμην
βάλλω	ἔβαλον
βάλλομαι	ἐβαλόμην
γίγνομαι (αποθ.)	ἐγενόμην
εἶμι	ἐγενόμην
ἔπομαι (αποθ.)	ἐσπόμην
ἔρχομαι (αποθ.)	ἦλθον
ἔρωτάω -ῶ	ἠρόμην
εὕρισκω	εὔρον/ ηὔρον
εὕρισκομαι	εὐρόμην/ ηὔρόμην
ἔχω	ἔσχον
ἔχομαι	ἐσχόμην
(ἀπο)θνήσκω	(ἀπ)ἔθανον
λαγχάνω	ἔλαχον
λαμβάνω	ἔλαβον
λαμβάνομαι	ἐλαβόμην
λανθάνω	ἔλαθον
λανθάνομαι	ἐλαθόμην
λέγω	εἶπον
λείπω	ἔλιπον
λείπομαι	ἐλιπόμην
μανθάνω	ἔμαθον
ὄλλυμαι	ὠλόμην
ὄρῶ	εἶδον
ὄρῶμαι	εἰδόμην
ὀφείλω	ὤφελον
ὀφλισκάνω	ὤφλον
πάσχω	ἔπαθον
πείθω	ἔπιθον
πείθομαι	ἐπιθόμην

πίπτω	ἔπεσον
πυνθάνομαι (αποθ.)	ἐπυθόμην
τέμνω	ἔτεμον
τέμνομαι	ἐτεμόμην
τίκτω	ἔτεκον
τρέπω	ἔτραπον
τρέπομαι	ἐτραπόμην
τρέχω/ θέω	ἔδραμον
τυγχάνω	ἔτυχον
ὑπισχνούμαι	ὑπεσχόμην
φέρω	ἤνεγκον
φεύγω	ἔφυγον